

MS: Już 35 proc. e-rozpraw w sądach

<https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/e-rozprawy-w-sadach-wg-ms-juz-35-proc,510419.html>

Krzysztof Sobczak - Data dodania: 04.09.2021

Źródło: iStock

Ostatnie lata w wymiarze sprawiedliwości i instytucjach z nim związanych to prawdziwa rewolucja cyfrowa. Już 35 proc. wszystkich postępowań sądowych jest prowadzonych elektronicznie - informuje Ministerstwo Sprawiedliwości.

I podkreśla, że z powodzeniem wprowadza wspólny elektroniczny system dla sądownictwa, coraz bardziej rezygnując z dokumentów papierowych.

Taką informację przekazał w piątek 3 września sekretarz stanu w MS Michał Woś, uczestnicząc w debacie „Wymiar sprawiedliwości 2.0” na Forum Cybersec w Krynicy Zdroju.

W debacie uczestniczył również dyrektor Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych w Ministerstwie Sprawiedliwości Zbigniew Wiśniewski.

- Do uruchomionego 1 lipca br. e-KRS będziemy włączać kolejne obszary, żeby zrealizować zasadę jednego okienka internetowego dla obywateli – zapowiedział. I dodał, że wprowadzenie e-KRS w ocenie Banku Światowego podniesie pozycję Polski w rankingach łatwości prowadzenia biznesu.

Coraz więcej e-doręczeń

Mówiono też o rozwiązaniach wprowadzonych na Sądowym Portalu Informacyjnym.

- Po wprowadzeniu na początku lipca doręczeń elektronicznych w ciągu kilku tygodni mamy już prawie ponad 3,1 mln e-doręczeń. W ciągu 24 godzin od zatwierdzenia dokumentu przez sąd pełnomocnik prawny otrzymuje e-doręczenie, co znacząco przyspiesza postępowanie. Portal Informacyjny od 2018 r. realizuje również usługi dla obywateli – zaznaczyła dr Anna Zalesińska. A radca prawny Robert Szczepanek ocenił, że wprowadzenie elektronicznego Krajowego Rejestru Zadłużonych, co nastąpi 1 grudnia 2021 r., będzie kamieniem milowym w rozwoju sądownictwa w Polsce.

Według MS, rozwiązania informatyczne są ułatwieniem dla obywateli i biznesu, jak wspomniana podczas debaty aplikacja Portal Informacyjny, zintegrowana z Profilem Zaufanym, pozwalająca np. przez telefon komórkowy odczytać udostępniony wyrok czy uzasadnienie i poznać nagrania z posiedzenia zarejestrowanego przy wykorzystaniu protokołu elektronicznego.

Losowy przydział spraw eliminuje arbitralność

Według urzędników resortu przełomem był komputerowy System Losowego Przydziału Spraw sędziom. Ale to także Elektroniczne Księgi Wieczyste i e-KRS dla przedsiębiorców.

Jak podkreślali przedstawiciele MS, System Losowego Przydziału Spraw (SLPS) wdrożony w sądach powszechnych w 2018 r. gwarantuje losowy przydział składów orzekających do poszczególnych spraw. Komputerowy system daje pewność, że żadna sprawa nie zostanie arbitralnie przydzielona wybranemu sędziemu. Łączy zasadę losowości z zasadą proporcjonalnego przydziału spraw. Nie ma możliwości ingerencji w losowanie. W 2020 r. przydzielono tak sędziom prawie 3,7 mln spraw.

43 tys. kont w rejestrze pedofilów

Od 1 stycznia 2018 r. działa w pełni rejestr pedofilów. Dyrektorzy szkół i organizatorzy wypoczynku mają obowiązek weryfikować, czy zatrudniane osoby były karane za przestępstwa pedofilskie, a w dostępnym w internecie rejestrze każdy znajdzie nazwiska sprawców, którzy dopuścili się przestępstw seksualnych ze szczególnym okrucieństwem lub działali w recydywie. Założono prawie 43 tys. kont instytucjonalnych, za których pośrednictwem podmioty uprawnione (np. dyrektorzy szkół) uzyskują informację z rejestru ograniczonego. Złożono ok. 828 tys. zapytań do rejestru. Odnotowano już ponad 5,3 mln wejść na stronę rejestru publicznego.

Koniec papierowej biurokracji

Od 1 lipca 2021 r. wszystkie wnioski do rejestru przedsiębiorców KRS są składane elektronicznie. To koniec papierowej biurokracji. Od początku lipca przez Portal Rejestrów Sądowych obsługujący e-KRS złożono już 21 142 wnioski oraz 4562 pisma.

Z elektronicznego Krajowego Rejestru Sądowego przedsiębiorca przez internet może pobrać odpis aktualny i odpis pełny. W 2020 r. za pośrednictwem wyszukiwarki KRS pobrano ponad 28,7 mln takich informacji.

Według resortu ogromnym ułatwieniem dla biznesu jest również składanie elektronicznych sprawozdań finansowych poprzez Repozytorium Dokumentów Finansowych (RDF) do KRS. W systemie znajduje się ponad 4,1 mln dokumentów, co oznacza, że taka ich liczba nie musi być dostarczona do sądu w formie papierowej. Z internetowej przeglądarki Repozytorium Dokumentów Finansowych użytkownicy pobrali już ok. 111,6 mln dokumentów finansowych. To około 2,2 mln zaoszczędzonych ryz papieru, co równa się 183 tys. drzew.

Ponad 40 proc. postępowań wieczystoksięgowych wpływa w formie elektronicznej. W 2020 r. liczba wyszukiwań i pobrań z ksiąg wieczystych poprzez ogólnodostępną przeglądarkę internetową EKW wyniosła ponad 170 mln, a w tym roku z przeglądarki skorzystano już ponad 137,6 mln razy.

Ministerstwo Sprawiedliwości oddało też do użytku platformę e-Płatności do uiszczania opłat sądowych. Działa ona od 1 stycznia 2017 r. Znak opłaty sądowej ma postać kodu kreskowego i numerycznego. Może zostać kupiony przez stronę oplaty.ms.gov.pl.

Postępowania na odległość

Jak poinformowało MS, 1300 sal sądowych w kraju wyposażono w cyfrowy sprzęt audio-wideo do nagrywania rozpraw. Tak utrwalono już ok. 9,2 mln rozpraw, w tym ponad 7,4 mln po 2015 roku. Nagrania pełnią rolę elektronicznego protokołu, dzięki czemu nie są potrzebne szczegółowe protokoły na piśmie, co znacznie skraca czas, jaki obywatel spędza w sądzie.

Sprzęt umożliwia też prowadzenie rozpraw na odległość, co znalazło szerokie zastosowanie podczas pandemii Covid-19. Od lipca 2020 r. w trybie zdalnym odbyło się ok. 146 tys. rozpraw.

- Już ponad 96 proc. spraw penitencjarnych prowadzonych jest online. Zwiększa to bezpieczeństwo uczestników, wprowadza oszczędności na konwojach i przyspiesza postępowania. Średni czas postępowania penitencjarnego skrócił się o prawie 15 proc. -podaje MS.

Uchwalona przez Sejm 28 maja 2021 r. nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego przyjmuje jako zasadę prowadzenie rozpraw w sprawach cywilnych za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość. Strony postępowania, a także świadkowie i biegli, nie będą musieli stawiać się w sądzie. Osobom nieposiadającym urządzeń technicznych zostanie zagwarantowany dostęp do nich w sądzie.

Wśród nowych rozwiązań są też m.in. e-licytacje komornicze nieruchomości, które pozwolą na likwidację zmów między licytantami, zapewnią transparentność i bezpieczeństwo postępowania. Zyskają na tym wierzyciele i dłużnicy, ponieważ dzięki uproszczonej i zdalnej formie licytowania zwiększy się zainteresowanie licytacjami.